

Keddi idő: A szél gyengülése. Néhány helyen fűtő-
eső, fűtőhavazás. A nappali hőmérsék-
let emelkedik. Az éjjeli fagy erősödik.

Ára 10 fillér

MAGYAR LAP

Nemzeti Múzeum könyvtárának

X. évfolyam, 45 (2612) sz. Hétfő

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Nagyvárad, — 1941 február 24

Mussolini beszéde széleskörű földközi-tengeri támadás bejelentése volt

Rómából jelentik (Stefani): A római Teatro Adriano-ban a római fasiszta szervezetek tegnap gyűlést tartottak, amelyen megjelent **Mussolini** is, akit a római fassió tükára üdvözölt. Mussolini nagyobb beszédet mondott a gyűlésen. Beszédében rámutatott arra, hogy az olasz nép, de különösen a fasiszták tudatában vannak annak, hogy Olaszország történelmének egyik legnagyobb harcát vívja. A harcban a fasiszták ott vannak mindenütt a katonák oldala mellett.

Olaszország tulajdonképpen nem 8 hónap óta áll háborúban, hanem azóta, amióta megkapták Franco segélykérő üzenetét. Erre az üzenetre csak a teljes támogatással válaszolhattak. De még tovább menve, az olasz nép azóta áll harcban, amióta a fasiszta forradalom szembeállította a demokráta szabakörműves és zsidó világszövetséggel. Az olasz gyarmati háború annakidején nagy erőfeszítést követelt Olaszországtól. 14.000 tisztet és 300.000 közlegényt szállítottak át Abesszíniába, továbbá 1900 ágyút, 15.300 géppuskát, 11.000.000 ágyulövet, 1 milliárd puskagolyót, négyszáznál több harci kocsi. Az angolok utolsó védőbástyája volt a Balkánon Görögország. Olaszország nem tűrhette az angoloknak ezt a hídját, ezért le kellett egyszer szelni vele. Ha a háború befejeződött, majd nyilvánosságra kerül, hogy az olasz katonák hősiességgel küzdöttek Albániában. Neveléses az angoloknak az az állítása, hogy csak 2000 főnyi veszteségük van.

A tengely győzelme most már biztos. Bármely történjék is, Olaszország együtt halad Németországgal.

Anglia súlyos kudarcával, Görögország és Afrika vereségével végződik a harc, — írják az amerikai lapok.

Newyorkból jelentik a Stefani: Valamennyi lap az első oldalon közli a beszámolót a Duce beszédéről, amelyet általában széleskörű földközi-tengeri támadás bejelentéseként fogtak fel. Egyes katonai szakértők szerint ez a támadás Anglia súlyos kudarcával és Görögországban, valamint Afrikában drágán kivívott állásainak elvesztésével fog végződni. Bizonyos lapok és rádióközlések kiemelik, hogy a sajtó legnagyobb része hangsúlyozza a beszéd ama pontjait, amelyek a német-olasz erő együttműködéséről és a tengely pári. termelési képességének Angliával szemben mutatkozó fölényéről, az amerikai segítség korlátairól, végül Anglia győzelmi lehet-

telenségének okairól szól. Az utóbbi okfejtés ésszerűsége rendkívül nagy hatást keltett.

Budapestben mély benyomást keltett a Duce beszéde.

Milanóból jelentik (MTI): A hétfő délelőtti Popolo di Roma szerint Mussolini beszéde Budapest politikai körében és a széles közvéleményben

egyaránt a legmélyebb benyomást keltette. Szavai híven kifejezték az olasz népek a győzelembe vetett hitét és a német-olasz bajtársi kötelekhez való mindenekfeletti ragaszkodását. Olaszország és a vezére közötti összhangot tükrözi vissza ez a beszéd. A rendíthetetlen bizalomnak kifejezése minden magyar társadalmi osztályban nagy visszhangra talált.

A bolgár ellenzék vezetői kihallgatást kértek Boris királytól

További semlegességet és a béke fenntartását kérik

Szófiából jelenti a Bud. Tud. A bolgár ellenzék vezetői, Sztankov Sándor képviselő kivételével levelezés intéztek Boris királyhoz, akit arra kértek, hogy a külpolitikai helyzettel kapcsolatban jelenhessenek meg előtte kihallgatáson. Hír szerint ki akarják fejteni álláspontjukat a bolgár külpolitikai magatartásról. Kiemelik a további semlegesség és a béke mellett való kitartást.

Papen estebédje török személyiségek és a bolgár követ tiszteletére.

Isztanbulból jelenti a NTL: Papen ankarai német nagykövet vasárnap

este vacsorát adott Kirov bolgár követ és több török személyiség tiszteletére. Az estebédén Papen német nagykövet köszöntötte a bolgár követet és a török külügyminisztérium helyettes államtitkárát a török-bolgár nyilatkozat alkalmából. Papen beszédében kifejezésre juttatta, hogy a birodalmi kormány rokonszenvvel üdvözölte a két baráti balkáni hatalom jószomszédi kapcsolatainak és szándékainak megújulását. Németország — mondotta — mint mindig, most is nagy megelégedéssel látja a balkáni népek kapcsolatainak fejlődését az új békés európai rend politikájának megfelelően.

Japán számára elemi szükséglet a Szovjettel való baráti kapcsolat

Tokióból jelenti a Német Távirati Iroda: Matsuo ko Japán külügyminiszter kijelentette a képviselőházban, hogy a Szovjet-Oroszországgal való baráti kapcsolat felvétele és kiegészítése elemi szükséglet azért, hogy a két ország között fennálló minden megoldatlan kérdést meg lehessen oldani. A külügyminiszter rámutatott arra, hogy a kereskedelmi tárgyalások előbbre jutottak.

A német sajtó szembezáll az amerikai hírveréssel

Németország sohasem gondolt Dél-Amerika igábehajtására.

Berlinből jelentik: (NTL) A német hétfő reggeli lapok szerint teljesen tarthatatlan és otromba, uszító hírverés Wallace amerikai helyettes elnök a Nemzeti Farm Intézetben mondott beszédének az az állítása, hogy német győzelem esetén Dél-Amerika német uralom alá kerül és Németország megkísérelné, hogy az Egyesült Államokon is uralkodhassék.

Egyébként ismerve ezeket a kísérleteket, amelyekkel még hódító szándékot akarnak tulajdonítani Németországnak — állapítja meg a Völkischer Beobachter — azzal sem lesznek igazabbak ezek az állítások, ha

Anglia és Amerika részéről mindig újabb változatokban ismételtetik. A lehetetlen rágalom célja világos. Észak- és Dél-Amerika feletti uralom rémével a jóval megfontoltság utolsó utolsó maradványát is lehetetlenné akarják tenni. Az Atlanti óceánou túli háborús uszítók már elérték az amerikai közvélemény olyan fokú felizgatását, hogy a legnagyobb esztelenlenséget is készpénzként fogadják anélkül, hogy a nevetségesség veszélyébe kerülne.

A német nép csak hideg megvetéssel válaszol e módszerekre.

„A vállalat végeredményben a nemzeté”

(P. L.) Érdemes, sőt szükséges még egyszer visszatérni Antal István igazságügyi államtitkárnak a 36-os bizottság múlt heti ülésén elmondott javaslati beszédére. Beszédének egy részével, amely a vállalatok zsidó alkalmazottainak elhocsátásánál, vagy nyugdíjazásánál felburjánzott visszaéléseket sorolta fel, már foglalkoztunk. Feltétlenül meggondolkoztat azonban az államtitkárnak az a kijelentése, hogy a vállalat végeredményben nem a vállalati vezetők, hanem a nemzet tulajdona.

Ortodox liberális körök és a mögöttük meghúzódó zsidó nagytőkések természetesen felhördülnek erre a kijelentésre, sőt talán még olyan megjegyzésekre is ragadtatják magukat, hogy a fenti megállapítás már surolja a kommunizmust.

Megnyugtattuk őket. Minden rendben van a megállapítás körül. Antal István igazságügyi államtitkáról, a kormány képviselőjéről feltételezhetünk annyit, hogy nem tesz ilyen nagyfontosságú elvi kijelentést, ha az nem állja meg a helyét minden vonatkozásában. Tehát nagyon is jól mondta és kijelentésének a közeljövőben nagy szerepe lesz, hogy:

a vállalat végeredményben a nemzet tulajdona.

Tegyük fel azonban ezt a megállapítást egy pontosan és ilyen kérdésekben feltétlen szigorral működő mérlegre: a katolikus egyház elvi állásfoglalásának mérlegére.

XIII. Leó pápa meghirdette Rerum Novarum kezdetű körlevelében, negyven évvel utána pedig XI. Pius pápa újra megerősítette és kihangsúlyozta „Quadragesimo Anno” kezdetű körlevelében, amely azóta közismerten világszerte szociális zsinórmértéknek számít — hogy a közösségnek pontosan körvonalazható jogai vannak a jólétet biztosító javakkal, eselleg kevés magános tulajdonában levő nagyvagyonokkal szemben.

A „Quadragesimo Anno” világosan rámutat arra, hogy a magántulajdonnak két oldala van: egyéni jellegű fogva szolgálja a tulajdonos és családja érdekeit, társadalmi vonatkozása alapján pedig a közjót mozditja elő. Veszedelmes egyoldalúsága emellett a nemzetgazdaság életét, a kisemberek boldogulását aláásó tévedés a liberálisizmusnak az a tanítása, amely szerint magántulajdon rendeltetése csak az öncélú egyén szolgálata. A magántulajdon nem jelenti azt, hogy a tulajdonos saját tetszése szerint tönkre is teheti vagyonát, gyárát, üzemet, amelytől sok ember megélhetése, jóléte függ. Az állam jogosult a közjó, a közérdek alapján megvonni a magántulajdon joghatárait és megállapítani, hogy mi-

ilyen jogok és kötelességek foglalatát, mit tehet a tulajdonos tulajdonává, mit köteles vele tenni és mit nem szabad tennie. Ilyen értelemben mentotta Antal István államtitkár, hogy a vállalat végeredményben a nemzeté.

De rámutathatunk még egy másik, nem éppen lebecsülendő szempontra is. Azok a zsidó nagyvállalatok, amelyekről Antal István államtitkár beszélt, magyar földön, magyar javasokból, magyar munka verejtékével, legtöbbször nem egyenes úton nőttek oly hatalmasra, mint amilyenek ma. Soha sem szolgálták a magyar érdekeket, mindig idegenek maradtak, valóságos nyitott sebek voltak a nemzet testén, amelyeken keresztül pótolhatatlanul folyt el a nemzet gazdasági ereje. Hogy kenyeret adtak nagyon sok munkásnak, végeredményben ez is csak saját érdekeiket szolgálta. Mert a liberális elvek alapján berendezkedett gazdasági élet a munkással szemben is csak a kereset és kínálat törvényét ismerte el. Nem a vállalatok jóvődelméről méltányosan, családi állapot szerint részéről közeledőket, hanem egyik napról a másikra tengődő, nyomorgó, munkanélküliségek átkával megvert proletárokat nevelt. Ha a magyar nemzet most végre felébredt és nem hajlandó tovább tűrni, hogy a második zsidó törvény harmadik esztendejében is a három és félmilliárdos nemzeti összjóvődelemből egymilliárdot a zsidóság tegyen el, akkor csak azt követel vissza, ami az övé, ami az előző nemzedék hibájából bűnös utakon idegen kézre jutott. Ez a szempont is azt erősíti, hogy a vállalat végeredményben a nemzeté, tehát egészen jogos és méltányos, ha most visszaadják természetesen rendeltetésének.

Azon senki sem csodálkozott, hogy Antal István beszédét a 36-os bizottságban bentülő javíthatatlan liberálisok minden pontjában kifogásolták és a javaslat ellen szavaztak. Utóvégre valahogy meg kell szolgálni azt a melegengető, kézzelfogható barátságot, amellyel az érdekeiben fenyegetett zsidóság körülveszi, körülöleli őket. Mi is megértjük ezeket, hiszen arányos mértékben nálunk is tapasztalhatók ugyanezek a jelenségek. Azaz hogy mégis van egy kis különbség. A 36-os bizottságban Rassay Károly felemeli „önzetlen és érdektelen” ültaközös szavát, mondván, hogy az állam nem tehet ilyet, a javaslatból mégis rendelet lesz. Nálunk egyelőre nincs akadály a zsidóság határtalan terjeszkedésének. Lesznek azonban rövidesen lehűtött redőnyű, tönkrement magyar kereskedőink, vállalkozóink, szikvizeseink a zsidóság legnagyobb örömére. Mindez az Ur 1941-ik, a második zsidó törvény 3-ik évében, fejszaadulásunk 5-ik hónapjában.

A Tisza Szolnoknál kilépett a medréből

Az ár elérte a törökszentmiklósi műutat

Szolnokról jelenti a MTI: A Tisza vasárnap reggel Szolnoknál kilépett a medréből és a balparton lévő Móriféltetőt és a szántái rétet teljesen elöntötte. Az ár elérte a törökszentmiklósi műutat. Szolnokon egyelőre nem fenyeget az árvízveszély.

Üngyvitők újra kaphatók
TISZAY óránál Rákóczi-ut 6.

Glattfelder Gyula csanádi püspök nagyböjti szózata

Dr. Glattfelder Gyula csanádi megyés-püspök az imádságról szóló ideiböjti pásztorlevelében híveivel, amelyeket megfelelő magyarázat kíséretében a nagyböjti két vagy három vasárnapján fognak papjai a szószékről felolvasni.

A főpásztori szózat abból indul ki, hogy a Kálvária megrendítő eseményeiről elmélkedve, rá kell jönnünk, hogy nekünk kötelességünk az imádkozás. Az üldözések idején nem emberi dac tette elviselhetővé a kegyetlenségeket és nem véres csatatereteken vívták ki a győzelmet és a kereszténység szabadságát, hanem a katókombákban végzett imádság edzette meg a lelkeket, vértette fel páratlan ellenálló képességgel a keresztény tömegeket és hozta meg a szabadságot, a hajból való menekülést, századokig tartó szörnyű megpróbáltatás, de főleg az állhatatos ima jutalmaként. Azóta is Krisztus nagy győzelmeit imahadjáratok biztosítják. Voltak vallási mozgalmak, amelyek erőszakkal kívánták hódítani; így a pogány felhold fegyverrel gondolta a világot legigázhálni. Ezt a haremmodort a keresztény vallás sohasem követte.

Az a nép, amelyik imádkozik, sokkal magasabb lelki életre fog emelkedni, mint amelyik felolvas a földi dolgok hétköznapi szolgálatában. Földi kincsek, a természeti erők meg-

hódítása, mind eltörpülnek az egyetlen szükséges előtt és ez az Isten bírása, melyet nem földbe gyökerezve, hanem égre tekintve lehet csak biztosítani. Elődeink boldogabbak és szerényhelyzetükben gazdagabbak voltak, mint a mai kor gyermekei, mert ők Isten kegyelméből gyűjtötték maradó kincseket, imára kulcsolt kézzel ébredtek. Istennel tértek nyugovóra s ezért életük minden napja céltudatos és örömteljes volt. Hindenburg, a világháború legendás hadvezére mondotta egy ízben, hogy észre lehet venni a fronton, ha ölthön az imádság alábbhagy. Az egész világ képén meglátszik ma, hogy az imádkozó ajkak elnémulnak. Vigyázzunk, míg időnk van, hogy Istenhez visszatérjünk.

Imádkozzunk mindig! Öröndetes intézkedés, hogy a kereszt a közélet csarnokaiban nálunk is ott van, ám ha az ország- vagy községházában Krisztus sugallatát fogják ellesni s nemcsak nevével fognak kérkedni, népünk jövője tekintetében nem lesz ok aggodalomra. Imádkozzunk a templomban, imádkozzunk a családban, a munkahelyen s akkor a munka nem lesz kényszer és fájdalmas robot. Sok ellentét fog elsimulni, ha így fogunk imádkozni és meg fog újulni a föld színe.

„Jó tanulók leszünk, hogy hasznos polgárai lehessünk a romjából felépülő Hazának”

Hatvankét iskolásgyermek meghatározó köszönete a városnak

Nagyvárad. Saját tud. Mi is értünk annakidején arról a nemes kezdeményezésről, amelyet a város indított a szegénysorsú iskolásgyermekek cipővel és ruhával való ellátása érdekében. A mozgalom teljes sikerrel is járt és a tél folyamán nagyon sok iskolásgyermek jutott meleg ruhához, jó cipőhöz az Erdélyi Szociális Szervezet közbenjöttével. Most azután az egyik nagyvárad-i iskola növendékei — szám szerint hatvanketten — nagyon szép levélben köszönték meg a polgármesternek az ajándékot. Az iskolásgyermek levele a következő:

Méltóságos Polgármester ur! Gyermekei szívünk sugallatát követjük akkor, amikor Méltóságos Polgármester urnak hálás köszönetünket küldjük azért a nagy ósáért, hogy minket szegény ruhátlan gyermekeket cipővel az Erdélyi Szociális Szervezet közbenjöttével és annak útján megsegíteni méltóztatott.

Áldja meg a jó Isten Méltóságos Polgármester urat jó erővel, egészséggel, hogy az Isten és emberek által reábírt kötelességeit nagyon sokáig végzehesse. Isten dicsőségére, városunk építésére, örömére és a szegények boldogítására, megsegítésére.

Mi, félruházott gyermekek igéretet teszünk, hogy jóságát azzal háláljuk meg, hogy jó viseletűek, jó tanulók leszünk, hogy szüleinknek tanítóinknak jóra vezető szavait megfogadjuk, hogy így felnöve, hasznos polgárai lehessünk

a romjából épülő Magyar Hazának és majd felnöve, mi is jót tehesünk azokkal akik az irgalom és könyörület jó cselekedeteire reá szavaztak.

Még egyszer hálásan köszönve jószágát, maradunk méltóságos Polgármester ur iránt el nem múló hálával és szeretettel a nagyvárad-i m. kir. V. számú állami elemi népiskola cipővel megsegített alantirott tanulói:

Nagyvárad, 1941. február 18-án

Balla István, Sipos Róza, Kozma Mihály, Boska László, Boldizsár Sámuel, Fülöp Karácsony, Fürtös Virág, Barcelovics Erzsébet, Fábián János, Peszkar János, Szívós Julianna, Sáfrány Erzsébet, Tikos József, Pap Imre, Cseh Margit, Kosztán Éva, Balla Gábor, Tarsoly József, Bíró Sándor, Berkovics Jenő, Kis Imre, Alföldi Iboya, Kusnyik Erzsébet, Szalay János, Pintye Antal, Frenkel Ernő, Sipos Imre, Berki Mária, Rácz Erzsébet, Boska József, Bagdi Margit, Kovács Erzsébet, Kuk István, Fülöp Erzsébet, Varga József, Karakos Róza, Nagy Róza, Nagy Gizzi, Benke Sándor, Benkovics László, Réti Jenő, Pap László, Birci Éva, Nagy József, Nagy Gyula, Kosztán László, Boldizsár Lajos, Olasz Ottó, Ujvárosi Sándor, Tanaszi Miklós, Kaufman Éva, Fényes Imre, Boska Sándor, Orbán Klára, Kiss András, Molnár Sándor, Mádok Irén, Grünberger Eszti, Mester Sándor, Kis Zoltán, Tenkei Sándor, Rác József.

Orsenigo nuncius eltávozik Berlinből

Berlinből jelentik: A németbirodalmi főváros vezető katolikus körében jelenleg sok szó esik Cesare Orsenigo pápai nunciusnak, a Szent-széki nagykövetének valószínű utódjáról. Orsenigo ugyanis — mint ismeretes — nemsokára elhagyja berlini állomáshelyét és visszatér a Vatikánba.

Megkezdették az iparos és kereskedő tűzharcosok szaknévsorának összeírását

A Magyar Tűzharcos Szövetség Nagyvárad-i Főcsoportja az 1941. évi hivatalos szaknévsorának összeállítását a tűzharcos iparosok és kereskedőkről megkezdte. Azok a biharvármegyei tűzharcos iparos és kereskedő bajtársak, akik közszállítással foglalkozni kívánnak, a hivatalos szaknévsorba való felvétel végett minden hét hétfőjén és péntekjén este fél 7-től 8 óráig jelentkezhetnek a Nagyvárad-i Főcsoport Rákóczi ut 11. szám alatti székében levő hivatalos helyiségben.

A jelentkezők hozzák magukkal tűzharcos igazolványukat, továbbá iparigazolványukat.

Figyelmeztetünk minden közszállítással foglalkozó bajtársat, hogy a jelentkezést saját érdekükben mielőbb teljesítsék, mert az ajánlat tételénél 6 százalékig terjedő törvény által biztosított árkedvezményben részesülnek.

A hivatalos szaknévsort megküldjük az összes közmunkákat kiadó állami és fővárosi szervezeteknek, valamint az összes gyárvállalatoknak, bankoknak és biztosítóknak.

Magyar Tűzharcos Szövetség
Nagyvárad-i Főcsoportja.

Gyorsírást, gépirást

Szabó Ferenc
okl. írásszaktanítónál tanulhat
Kossuth L. u. 11. II. em.

Tejgazdasági tanfolyam a Magyar Házban

Nagyvárad. Saját tud. A Magyar Tejtermelők Országos Szövetségének rendezésében ma délelőtt ünnepélyes külsőségek között tejgazdasági tanfolyam nyílt meg a Magyar Házban. A tanfolyam egy hétig tart s azon mintegy 100 biharvármegyei kisgazda vesz részt. A tanfolyam rendezősége a résztvevők minden költségét fedezi a tanfolyam időtartama.

Markovits Kálmán földbirtokos beosztása vezette be a megnyitót, majd dr. Heródecs Sándor OMGE titkár ismertette a tanfolyam célját és kérte a gazdákat, hogy az előadásokat kíséreljék figyelemmel. Koppány Rezső, az EMGE biharvármegyei felügyelője intezett még néhány buzdító szót a gazdákhöz.

A tanfolyamra egyébként előadókul az ország legjobbnévi szakembereit nyerte meg a rendezőség. Így az előadók közt látjuk dr. Zajthay Artúr tanárt, Piacsek András gazdasági felügyelőt, Botskor megyei főállatorvost, dr. Gencsy Zoltánt, Benedekffy Sámuel, Zimai Károlyt és Mester Józsefet.

„A visszatért iparosság úgy kapja vissza az Ipartestületet, mint a hűség jutalmát“

A nagyváradai iparosság ünnepe. Varga József miniszteri dr Gyulay Ákos miniszteri tanácsos és dr Kocsondy Gyula miniszteri titkár képviselték

Nagyvárad. Saját tud. Vasárnap délelőtt a városház zsufolásig feltanácstermében, hatalmas lelkesedés mellett folyt le a Nagyvárad és Vidéke Ipartestület első díszközgyűlése, amelyen beiktatták hivatalukba a testület néhány héttel ezelőtt kinevezett vezetőit. Az impozáns ipar- és kereskedelemügyi minisztert dr. Gyulay Ákos miniszteri tanácsos, míg a minisztérium illetékes osztályát dr. Kocsondy Gyula miniszteri titkár képviselte. A beiktatásnak szimbolikus jelentősége volt az egész kamarai kerületre, éppen ezért nemcsak Nagyvárad iparostársadalmát láttuk felsorakozni a díszgyűlésen, hanem megjelent a kerületbe tartozó ipartestületek vezetői is, sőt nagyszámban eljöttek a szomszédos és a távoli megyék ipartestületeinek képviselői is. Az Ipartestületek Országos Szövetsége (IPOK) külön megbízottai képviselték magát Nagy Antal iparos, felsőházi tag személyében. Ott láttuk az ünnepségen ezenkívül a Kamarák és rokonszervezetek kiküldöttjeit is.

A vármegye és a város egyházi katonai és polgári vezetői annak tudatában, hogy huszonkét esztendő elnyomás után most ket új életre ezeknek a részeknek iparossága, szintén teljes számban megjelentek az ünnepségen. A római katolikus egyházmegyét dr. Schriffert Béla apostoli kormányzó helynök, a református egyházat Sulyok István püspök, a honvédséget vitéz Góthay Béla tábornok-városparancsnok képviselte. A vármegye képviseletében dr. Cziffra Kálmán főispán és dr. vitéz Nadányi János alispán jelent meg. A várost Hlatky Endre főispán és dr. Soós István polgármester, míg a rendőrséget dr. Horváth György főtanácsos képviselte. A királyi tábla, a törvényszék, a pénzügyigazgatóság, a társadalombiztosító s a többi hivatalok, intézmények, társulatok és egyesületek képviselői is megjelentek. Ott láttuk a közönség soraiban Szabó János közműves-felsőházi tagot, valamint dr. Paál Árpád és dr. Patkó Elemér országgyűlési képviselőket.

ben olyan ember került, aki a megszállás alatt becsületet szerzett nemcsak magának, hanem a magyar iparosságnak is. (Szünni: nem akaró éjjenzés.)

Beszéde befejező részében a polgármester a város részéről teljes támogatást ígért az iparosoknak annál is inkább, mert

Nagyvárad mindig ipari és kereskedelmi központ volt s most is ennek a két alappillérnek megerősítésében rejlik jövője.

Miután a polgármester a díszülést megnyitónak nyilvánította, felolvasta azokat az üdvözlőlétviratokat, amelyeket a kormányzónak, a miniszterelnöknek és Varga József ipar- és kereskedelemügyi miniszternek küldöttek az ünnepségről.

Beszámoló a kamarai kerület ipartestületének működéséről

Pleskó András, a nagyváradai Kereskedelmi és Iparkamara titkára mondotta el ezután nagy érdeklődéssel hallgatott beszámolóját a kamarai kerület ipartestületeinek megszervezéséről, hangsúlyozva azt, hogy a magyar közigazgatástól szokatlan gyorsasággal oldotta meg az iparügyi miniszter ezt a nagy feladatot. Beszámolójából megtudtuk, hogy a nagyváradai kamarai körzetben 12 ipartestület kezdte már meg működését, míg az egész visszatért részen 35. Az áldozatos munkáért köszönetet mondott a minisztérium jelenlévő képviselőinek. Pleskó András a Kamara teljes támogatását ígerte az Ipartestületnek, majd beszéde befejező részében egységre és a testület iránti hűsége kérte az iparosokat.

Dr Gyulay Ákos beszéde

„Az ipartestületeken át kapcsolódik az ország felépítésébe az iparosság“

Általános érdeklődés és lelkesedés közepén Varga József iparügyi miniszter képviselője, dr. Gyulay Ákos emelkedett szólásra és mondotta el nagy beszédét.

— Ugy hiszem, szükségtelen külön kiemelnem, hogy milyen örömmel szolgál az, hogy dr Varga József iparügyi miniszter ur önmegméltósága helyett a nagyváradai Kereskedelmi és Iparkamara körzetébe tartozó újonnan életrehívott ipartestületek beiktató ülésén én üdvözölhetem a kamarai körzet közműves iparosságát.

— A bécsi döntés után első kötelességem láttam munkaprogramba foglalni és a visszatért keleti és erdélyi

Szabó Károly elnöki székfoglalója

Szabó Károly elnöki székfoglalója következett. A hetvenéves ősz iparosvezér könnyekig meghatódott hangon vázolta azokat a szenvedéseket, amelyeket a magyar iparosságnak a román megszállás alatt kellett végigküzdenie. A magyar iparosság állta a harcot s minden megpróbáltatás ellenére még most is él. Részletezte

országresz közműiparosságának visszaadni azt, amit a 22 éves román imperium elrabolt tőlük. Idetartozik elsősorban az ipartestületek visszaállítása, illetve életrehívása. Tisztában voltunk azzal, hogy a megszállott területen lévő közműiparosság tömött egységben élve vitta élet-halál harcát a főhatalmat gyakorló idegen imperiummal szemben. Ennek az élet-halál harcnak bástyái az ipartestületek voltak, az azokban tömörülő magyar közművesiparosság számára. Éppen ezért az idegen imperium az 1936. évben hatalmas csapást mért a magyar közművesiparosságra akkor, amikor az ipartestületeket megszüntette és a közművesiparosságot a román munkakamarákba osztotta, amely intézmény összetételénél fogva hátrányos volt az önálló iparüzökre nézve és természetesen nem magyar nemzeti érdeket szolgált.

— Mindenek előtt fontos volt, hogy elsősorban annak a magyar közművesiparosságnak, aki a 22 éves megszállás alatt magyarságával és fajtájához való ragaszkodásával letette a vizsgát, visszaadjuk azt az intézményt, amely intézmény mögött a fajtánk érdekét szolgáló magasztos eszméket látni tudta. Szükség volt az ipartestületi hálózat kiépítésére, mert az ipartestületek, mint elsőfokú iparhatóságok rendkívüli fontosságú teendőket végeznek a közművesiparosság érdekében, de szükség van azért is, mert a közművesiparosságnak a magyar gazdasági életbe való bekapcsolása, csak ezen az intézményen keresztül történhetik meg. Az ipartestületeken keresztül kell juttatnunk az iparosságnak munkaalkalmat a közszállításokból.

A mostani rendkívüli viszonyok közepette az anyagelosztás is csak itt történhetik igazságosan. Ezen az intézményen keresztül tudunk gazdasági segítséget is nyújtani, mert az ipartestület az, amelynek véleménye alapján folyósítják a kisipari kölcsönöket. Az iparhatósági teendők, a hitelakció lebonyolítása, a magát művelni akaró iparosság továbbképzése, mind megannyi probléma, amelynek megoldása intézményesen csak az ipartestületeken keresztül valósítható meg.

— Tőlünk telhetően mindent el fogunk követni, hogy a visszatért közművesiparosság önkormányzati szervezetét és legfontosabb hivatalos érdekképviseletét, az ipartestületeket, itt mielőbb életrehívassuk.

— Amikor ma ennek a munkának eredményét ünnepejük, akkor arra kérem a magyarok Istenét, hogy legyen az új ipartestületek munkáján áldás és ez a munka váltsa valóra az erdélyi közművesiparosság minden reményét és vágyát és ez a munka legyen olyan magyar, amely kell, hogy hozza a boldogabb, a szabb és mindnyájunk által kívánt jövőt.

A miniszter képviselőjének nagy tiszszéssel fogadott beszéde után dr. Kocsondy Gyula miniszteri titkár vezetésével, élükön Szabó Károly elnökkel letették az Ipartestület vezetői az ünnepélyes hivatali fogadalmat. A fogadalomtételt a Szózat akkordjai fejezték be.

Nagyvárad mindig kereskedelmi és ipari központ volt

A polgármester megnyitó beszéde a díszgyűlésen

A nemzetiszínű zászlókkal, drapériákkal s Juhász Miklós festőművész díszes kivitelű Kormányzó képével díszített nagyteremben 11 óra után néhány perccel fölhangzott a Magyar Hiszekegy, amelyet a nagyváradai Ref. Kör Enekkara adott elő, majd megkezdődött a díszközgyűlés.

Dr. Soós István nemcsak mint a város polgármestere, hanem mint másodfokú iparhatóság is tolmácsolta üdvözlését az újonnan megalakult Ipartestületnek. Köszönetét fejezte ki megjelenésükért a miniszteri megbízottaknak s kérte őket, hogy a város közműves iparosainak ügyét a jövőben is karolják föl. Egyenként üdvözölte a megjelent hivatalos előkelőségeket, majd ismertette a kisiparosoknak a román idők alatt elszívott megpróbáltatásait.

— Egyházaink, iskoláink, kulturális egyesületeink, gazdasági egyesületeink és szövetségeink mellett az ipartestületek képezték kisebbségi

életünk egyik legerősebb végvárát — mondotta a polgármester. — Amikor pedig a Munkakamarák megszervezésével megfosztottak ettől az intézményunktől, a magyar iparosság ügyszólván érdekképviseleti szerv nélkül maradt.

— A magyar igazság napja azonban feltámasztotta az Ipartestületet s annak élére Szabó Károly személye-

Ne felejtse el, hogy megnyílt Nagyváradon Szilágyi D. utca 5. alatt a fővárosi ízléssel berendezett

Katolikus kör „Mátyás“ söröző és étterem

Elsőrendű magyar konyha, házi kihordásra is. Menü rendszer. — Polgári szolid árak. — Külön termek. Legjobb magyar sör és bortülnölegességek.

Estenként VARGA POLDI és cigányzenekara muzsikál.

magyar kormány azonban gyors intézkedésével azonnal segítségükre szellett. Szabó Károly köszönetet mondott ezért a minisztérium képviselőinek.

Meleg szavakban méltatta ezután Szabó Károly egykori elnök elődjének, Mónus Sándornak a nagyváradi kézműiparosok érdekében kifejtett munkáját, majd hangsúlyozta, hogy ez a mai ünnep nem az ő személyüknek, hanem a sokat szenvedett magyar iparosságának szól.

Az Ipartestület célkitűzéseiről beszélve, kijelentette, hogy nem akarunk — és nem is szabad — megállni csak a hivatalos megbízatásoknál, a hivatali eljárásoknál, hanem azon túl sokkal magasabbrendű feladatokat kell megoldaniuk. Ezeket a feladatokat felsorolva megállapította, hogy fejleszteni kell az iparosság szellemi és kulturális képességeit, meg kell

alapozni a gazdasági és a szociális szervezeteket és minden akadályon keresztül is meg kell valósítani az iparosok nyugdíjintézményét. Ebben a munkában nagyban számíthatnak az IPOK támogatására.

Áttérve az iparosok egységének nagy szükségességére, azokról a kútmérgezőkről is megemlékezett Szabó Károly, akik most a nemzeti szellem diadalmának korában eszöndesen meghuzódnak. Ezeket éberem fogjuk figyelni — jelentette ki — s figyelemmel kísérjük, hogy miként illeszkednek bele a magyar jövőbe. *Sajnálatos említtette meg azt, hogy a legutóbbi képviselőbehívások alkalmával a visszatért részek iparosságának egyetlen vezetőjét sem hívták be a parlamentbe.*

Szünni nem akaró tapssal fogadott beszédét annak a reményének kifejezésével fejezte be, hogy a Mindenható áldását fogja adni munkájukra.

Üdvözlőbeszéd

A szónokok hosszú sora következett ezután, akik valamennyien üdvözlőket, jókívánásaikat és buzdításukat tolmácsolták az Ipartestület most beiktatott vezetőségének. Dr. Thury Kálmán táblai főelnök a bíróságok és ügyvédségek nevében, dr. vitéz Nadányi János alispán a vármegye közönségének nevében, dr. Schriffert Béla apostoli kormányzó helynök a római katolikus egyházmegye nevében, míg Sulyok István püspök a református egyházkerület nevében beszélt. Nagy Antal iparos, felsőházi tag az IPOK üdvözlését hozta, dr. Patzkó Elemér országgyűlési képviselő az ügyvédi kar nevében beszélt. Szabó János kőműves, felsőházi tag a Nemzeti Munkaközpontba tömörült munkásság kézszeritását tolmácsolta. Torda Balázs a Kereskedelmi és Iparkamara nevében mondott üdvözlőt, dr. Kalas László a Kereskedelmi Csarnok több mint 800 tagjának jókívánásait hozta, Eördögh Konrád az anyaországbeli ipartestületek nevé-

ben beszélt, míg Demeter Ferenc a kolozsvári, Szabó János a máramarosági, vitéz Südy József a sarkadi és Ernést József a berettyóújfalusi ipartestület nevében mondott üdvözlőbeszédet. Mikos Ödön a tanonciskola nevében üdvözölte a megalakult Ipartestületet. A szónokok sorát Nagy István beszéde zárta be, aki a tűzharcosok nevében beszélt.

Az iparosok megkoszorúzták az országzászlót

Szabó Károly meghatóan köszönte meg az üdvözléseket, majd a díszközgyűlést bezárta. A szép iparos-ünnepség a Himmusz eléneklésével ért véget. Délben közeledt volt a Katolikus Körben a vendégek részvételével. Az ebéden számos buzdító pohárköszönő hangzott el, amelyekre Szabó Károly válaszolt. Délután a díszgyűlés résztvevői ünnepélyesen megkoszorúzták az országzászlót.

(Sutor.)

Kanadától és a dominiumoktól kért rádió keresztül sürgős segítséget az angol repülőtermelésügyi miniszter

Anglia teherhajókban súlyos veszteségeket szenvedett. Kanada saját hajóin szállítja a segítséget Angliába

Amszterdamból jelenti a Német Távirati Iroda: Creaver Brook lord, Anglia repülőtermelésügyi minisztere vasárnap rádió felhívást intézett Kanadához.

— Anglia, — mondotta többek között — teherhajókban súlyos veszteséget szenvedett, most Kanadának a többi dominiumokhoz hasonlóan kötelessége, segítséget nyújtva, Anglia oldalára állani. Kanadától azt várják az angolok, hogy ne csak élelmiszert és fegyvereket bocsásson Anglia rendelkezésére, hanem ezeket a cikkeket saját hajóin szállítsa Angliába.

Német vadászpilóták messze behatoltak Anglia területére.

Berlinből jelenti a NTL: Német vadászpilóták vasárnap messze behatoltak Anglia felé. Nagyobb harcokra azonban nem került sor. Megfigyeltek ugyan nagyobb angol vadász alakulatokat, azonban azok kitérték a harc elől. Csúpn egy német

és egy angol gép csapott össze. A harc során az angol gépet lelőtték. A német kötelek veszteség nélkül tértek vissza.

Elutaznak Mandzsuriából az angol alattvalók.

Charbinből jelenti: (Reuter.) Az angol kormány közölte a Mandzsuriában lakó alattvalókkal, hogy haladéktalanul utazzanak el Mandzsuriából. A figyelmeztetés után saját felelősségükre és veszedelmükre tartózkodhatnak tovább Mandzsuriában.

75 ezer négyzetkilométer területet követel Sziám.

Vichyből jelenti: (Havas.) Vichy-i illetékes körök szerint Sziám követeléseit Indokínával szemben túlzottnak pedig a legutóbbi tárgyalások alkalmával a közvetítő Japán befolyására mérsékeltek eredeti követeléseiket. A sziámiak területi követeléseit összesen 75 ezer négyzetkilométert tesznek ki.

Az erdélyi nyugdíj-rendelet

*

Az édesanya szeretetével és a családfo mindenre kiterjedő gondoskodásával ölelte magához a felszabadult erdélyi országrészeket a magyar állam. Az ősi földre visszatérő magyar honvéd, kakastollas csendőr a megbonthatatlan magyar rend, nyugalom és munka hívívője volt s a nyomokban meginduló közigazgatás a megértő gyorsaság, a méltányos figyelemzettség ezernyi jelével állt teljes mértékben a felszabadult területek sok szenvedésén, sok nyomorúságon keresztülment népe mellé. Minden intézkedést, minden rendeletet átmelegített a testvéri összefogás mélyen átértelt öröme s már az első gesztusok egyike volt a pénzváltás előnyös megállapítása. Ez volt az első segítség, hiszen ha a pengő és a lei lényeges értéke alapján történt volna a kieserítés, igen súlyos helyzetbe sodródott volna a felszabadult területek népe.

De ezt az első szeretetteljes intézkedést követte sok más, amelyeket most szinte megkoronáz az erdélyi nyugdíjrendelet. A Budapesti Közlöny szombati száma közölte a visszacsatolt keleti és erdélyi országrészen volt közszolgálati nyugdíjasok és hozzátartozók ellátásának szabályozására vonatkozó kormányrendeletet. Ez a rendelet érinti az állam, vármegyei, városi és községi nyugdíjasokat, a katonai, csendőrségi és rendőrségi nyugdíjasokat, a felekezeti nyugdíjas tanerőit valamint mindezek özvegyeit és árváit. Egészen páratlanul bőkezű és méltányos ez a kormányrendelet. A lényege az, hogy a magyar állam ellátást biztosít mindazoknak, akik 1940 augusztus 30-án a felszabadult országrészek állandó lakosai voltak, vagy ezelőtt e területekről költöztek be az anyaországba.

Méltányos e rendelkezés minden

pontja, mert hiszen megfelelő jutást ad azok részére is, akik egyáltalában nem, vagy csak a Boila-törvény alapján részesültek nyugdíjban. De nyugdíjat kapnak azok is, akik a megszállás ideje alatt a magyarság érdekében különös elismeréseméltó érdemeiket szereztek.

Az erdélyi nyugdíjrendelet nem ismer felekezeti és nemzetiségi különbséget. A magyar állam elismer minden szerzett jogot s nem akarja, hogy a visszatért területeken ne csak a magyarok, hanem minden egyes lakos valóban felszabadulásnak érezze a főhatalom változását. Természetes azonban, hogy amíg általában az egyenlő elbánás elve érvényesül a nyugdíjkérdés rendezésében, a magyar kormány különös gondot fordít azokra a véreinkre, akik a két évtizedes rabság alatt bátran vallották magyarságukat, vállalva ennek minden kemény és gyakran embertelen hátrányát. Ez a nyugdíjrendelet nemcsak a jogok érvényességét biztosítja, de érdemeiket is jutalmaz.

Lehetetlen ezzel kapcsolatban elhallgatni azt a hatalmas és gyors munkát, amellyel az illetékes minisztérium ezt a nagy problémát megoldotta. Ezekről és ezekről van itt szó, generális intézkedések és egyéni szempontok figyelembevételével kellett a nyugdíjellátást biztosítani s a tények bizonyítják, hogy a nyugdíjak folyósítása zavartalan gyorsasággal történt. Méltányos, gyors és jó, igaz munkát végeztek itt az állami hatóságok s a felszabadult területek népe nemcsak hálával és köszönettel, de elismeréssel és tisztelettel fogadja ezt a munkát, amely két évtized után e vonatkozásban is visszahozta Európára régi rendjét, a régi magyar rendet, a meggyőzött keleti és erdélyi országrészekbe.

Románia egyoldalúan akarja megállapítani az optálások határidejét

Hivatalos magyar figyelmeztetés a Romániában maradt magyarság részére

Bukarestből jelenti: (MTI) A román rádió szombaton hivatalos közleményt olvasott be, amely szerint a Magyarországra való optálás határideje február 28-án jár le. Illetékes magyar körök ezzel kapcsolatosan hangsúlyozták, hogy a román kormány egyoldalúan kísérel meg az optálás határidejét megállapítani. Ez annál is érthetlenebb, mert a román kormány nemrégiben tett javaslatot a magyar kormányhoz az optálás határidejének megállapítására és a magyar kormány maga részéről konkrét javaslatot tett. A románok egyes kérdésekkel kapcsolatosan észrevételeket tettek és a magyar kormány ezeket a részleteket elejtette. A románok azóta nem tértek vissza a kérdésre s így a mostani hivatalos közleményüknek természetesen semmilyen nemzetközi jogi hatálya nincs. A magyar kormány felhívja az érdekeltek figyelmét, hogy saját jól

elfogott érdekükben senki se tegyen addig semmiféle lépést, amíg az optálás kérdését a formák betartásával nem rendezik.

Negyedmillió fát tépett ki a vihar Spanyolországban

Madridból jelenti: (MTI.) Az özszekeztetés helyreállítása után megállapították, hogy Treviano községet nem pusztította el az orkán, csak igen sok kárt okozott. A pusztítás eddigi adatai szerint az orkán 50.000 gyümölcsfát és 200.000 fenyőfát szakított ki gyökereitől.

Hirdessen a Magyar Lapokban

Telf.: 18.01. Belvárosi Mozdó Rákóczi-ut 3.

Te csak pipálsz Ladányi

Turay Ida, Vaszary Piri Rózsahelyi, Rádai Imre

Korona Filmszínház
Telf. 13-51. (volt Dorian) Kossuth u. 1

Ma Budapesttel egyidejűleg:

ALIPANG

a fekete szultán Gary Cooperrel

APOLLO Filmszínházban.

Ma!

DANKÓ PISTA

Bihar megye községeinek és körjegyzőségeinek új beosztása

A Budapesti Közlöny vasárnapján közli a belügyminiszter rendeletét a változtatott keleti és erdélyi területek alakított vármegyékben levő községek szervezetének és körjegyzői beosztásának megállapításáról. A Biharvármegye területére vonatkozó beosztás a következő:

I. Berettyóújfalusi járás. A járáshoz tartozó községek szervezete, illetve körjegyzőségi beosztása ugyanaz, mint volt az 1940. évi augusztus hó 30. napját megelőző időben.

II. Biharkeresztési járás. A járáshoz tartozó községek szervezete, illetve körjegyzőségi beosztása ugyanaz, mint volt az 1940. évi augusztus hó 30. napját megelőző időben.

III. Cséffai járás. Nagyközségek: 1. Geszt. Beosztva: Atyás kisközség, 2. Gyapju, 3. Mezőbikács, 4. Oláhcsanak, 5. Cséffai körjegyzőség. Székhelye: Cséffa. Cséffa, Inánd. 6. Rojtai körjegyzőség. Székhelye: Rojt. Felsőbarakony, Rojt. A járáshoz tartoznak még az országnak az 1940. évi augusztus hó 30. napját megelőző időben fennállott területéhez tartozott következő községek: Nagyközségek: Biharugra, Mezőgyán, Zsadány.

IV. Derecskei járás. A járáshoz tartozó községek szervezete, illetve körjegyzőségi beosztása ugyanaz, mint volt az 1940. évi augusztus hó 30. napját megelőző időben.

V. Élesdi járás. A) Nagyközség. 1. Élesd. Beosztva: Köröspeszt kisközség, Tinód kisközség. B) Körjegyzőségek. 2. Alsólugosi körjegyzőség. Székhelye: Alsólugos. Alsólugos, Felsőlugos, Kövesd. 3. Barátkai körjegyzőség. Székhelye: Barátka. Barátka, Erdődámos, Körösbánlaka, Köröslőrő Körösponor. 4. Báródbeznye körjegyzőség. Székhelye: Báródbeznye. Báródbeznye, Nagyteketepatak. 5. Csarnóházi körjegyzőség. Székhelye: Csarnóháza. Csarnóháza, Jádremete. 6. Kisbárod körjegyzőség. Székhelye: Kisbárod. Cséklye, Felsőpaták, Kisbárod, Köröstopa. 7. Körösbarlangi körjegyzőség. Székhelye: Körösbarlang. Esküllő, Keszeg, Körösbarlang. 8. Nagybaródi körjegyzőség. Székhelye: Nagybaród. Báródsomos, Nagybaród. 9. Örvéni körjegyzőség. Székhelye: Örvénd. Cécke Mezőtelki. Örvénd. 10. Révi körjegyzőség. Székhelye: Rév, Bertény, Rev. Vársonkolyos. 11. Sóllyomkővári körjegyzőség. Székhelye: Sóllyomkővár. Almaszeghuta, Forduló, Sóllyomkővár. 12. Szászfalvi körjegyzőség. Székhelye: Szászfalva. Daborcány, Gálósháza Kiskakucs, Krajnikfalva, Nagykakucs Rikosd. Szászfalva, Úrgeteg. 13. Tötösi körjegyzőség. Székhelye: Tötös. Élesdlök, Kisósi, Körösgégyén, Tötös.

VI. Érmihályfalvi járás. A) Nagyközségek. 1. Éradony, 2. Érkeserű, 3. Érkörtvélyes, 4. Érmihályfalva, 5. Érszemjén, 6. Értarcsa, 7. Érsasad, 8. Gálóspetri, 9. Ottomány, 10. Piskolt, 11. Szalacs. B) Körjegyzőségek. 12. Érseléndi körjegyzőség. Székhelye: Érselénd. Érselénd, Érkenéz. — A járáshoz tartozik még az országnak az 1940. évi

augusztus hó 30. napját megelőző időben fennállott területéhez tartozott következő község: Nagyközség. Bagamér.

VII. Margittai járás. A) Nagyközségek. 1. Albis, 2. Berettyószőlők, 3. Erbogyszőlő, 4. Margitta, 5. Micske, 6. Monospetri, 7. Tóti. B) Körjegyzőségek. 8. Bályoki körjegyzőség. Székhelye: Bályok. Bályok, Kozmaalmas, Száldobágy. 9. Cséhtelki körjegyzőség. Székhelye: Cséhtelek. Bozsaly, Cséhtelek, Sehesuffadu. 10. Erábrányi körjegyzőség. Székhelye: Erábrány. Bisztrateres, Erábrány, Széltalló, Úbártfalva. 11. Felsődernai körjegyzőség. Székhelye: Felsőderna. Alsóderna, Felsőderna, Sástelek Terje, Ujsástelek. 12. Középsői körjegyzőség. Székhelye: Középes. Almaszeg, Bodonos, Középes. 13. Magyarkeci körjegyzőség. Székhelye: Magyarkec. Genyété, Magyarkec. 14. Pappfalvi körjegyzőség. Székhelye: Pappfalva. Baromlak. Fűves, Pappfalva, Várviz, 15. Szunyogdi körjegyzőség. Székhelye: Szunyogd. Berettyódéda, Berettyókohány, Dicsér, Lükü, Szunyogd. 16. Vámoslazi körjegyzőség. Székhelye: Vámosláz, Berettyókirályi, Szentlázár, Vámosláz. 17. Vedresábrányi körjegyzőség. Székhelye: Vedresábrány. Apátkeresztúr, Érfancsika, Vedresábrány.

VIII. Nagyszalontai járás. Körjegyzőség. 1. Madarászi körjegyzőség. Székhelye: Madarász, Madarász, Marciháza. A járáshoz tartoznak még az országnak az 1940. évi augusztus hó 30. napját megelőző időben fennállott területéhez tartozott következő községek: Nagyközségek. Kötögyán, Méhkerék, Okány, Sarkad, Sarkadkeresztúr, Ujszalonta.

IX. Nagyváradai járás. A) Nagyközségek. 1. Biharpüspöki, 2. Biharszentjános, 3. Bors, 4. Mezőtelegd, 5. Várad-szóllós. B) Körjegyzőségek. 6. Bihar körjegyzőség. Székhelye: Bihar. Bihar. Hegyközkovácsi. 7. Biharszentandrás körjegyzőség. Székhelye: Biharszentandrás, Biharszentandrás, Újpalota. 8. Fugyivásárhelyi körjegyzőség. Székhelye: Fugyivásárhely. Alkér, Fugyi Fugyivásárhely, Váradalpar. 9. Hegyközpályi körjegyzőség. Székhelye: Hegyközpályi. Hegyközpályi, Hegyközsáldobágy, Hegyközujlak. 10. Köröskisjenői körjegyzőség. Székhelye: Köröskisjenő. Köröskisjenő. Köröskisujfalva. Mezőbottyan. 11. Körösszegi körjegyzőség. Székhelye: Körösszeg. Körösszeg, Vizesgyán. 12. Köröstarjáni körjegyzőség. Székhelye: Köröstarján. Körösgyéres, Köröstarján. 13. Mezőtelegdvidéki körjegyzőség. Székhelye: Mezőtelegd. Kabaláspatak, Mezőszabolcs, Mezőszakadát, Pósalaka, Pusztajlak. 14. Nagyszántói körjegyzőség. Székhelye: Nagyszántó. Kiszántó, Nagyszántó. 15. Nagyürögdi körjegyzőség. Székhelye: Nagyürögdi. Kisürögdi, Nagyürögdi. 16. Váradesehi körjegyzőség. Székhelye: Váradesehi. Kardó, Oláhapályi, Váradesehi. 17. Váradlesi körjegyzőség. Székhelye: Váradlesz, Váradlesz, Váradpósa. 18. Váradszentmártoni körjegyzőség. Székhelye: Váradszentmárton. Betfia Kájó, Rontó, Váradszentmárton. A já-

ráshoz tartoznak még az országnak az 1940. évi augusztus hó 30. napját megelőző időben fennállott területéhez tartozott következő községek: Nagyközségek. Kismarja, Körösnagyharsány, Nagykereki.

X. Sárreti járás. A járáshoz tartozó községek szervezete, illetve körjegyzőségi beosztása ugyanaz, mint volt az 1940. évi augusztus hó 30. napját megelőző időben.

XI. Szalárdi járás. A) Nagyközségek. 1. Biharfélegyháza, 2. Biharvajda, 3. Hegyközszentmiklós, 4. Kiskereki, 5. Székelyhid. B) Körjegyzőségek. 8. Alsótótfalusi körjegyzőség. Székhelye: Alsótótfalu. Almásfegyvernek, Alsótótfalu, Szalárdaimás Szarkó. 9. Berettyócsohaji körjegyzőség. Székhelye: Berettyócsohaj. Berettyócsohaj, Berettyofarnos, Biharcsanános. 10. Borszegi körjegyzőség. Székhelye: Borszeg, Borszeg, Kővág. 11. Hagymádfalvi körjegyzőség. Székhelye: Hagymárfalva, Csujafalva, Görbesd, Hagymádfalva, Kövesegyháza, Nadántelek. 12. Hegyközcstári körjegyzőség. Székhelye: Hegyközcstár. Hegyközcstár, Hegyközöttelek. 13. Pel-

bárhidai körjegyzőség. Székhelye: Pelbárhida. Nyüved, Pelbárhida. 14. Poklostelki körjegyzőség. Székhelye: Poklostelek, Hőke, Poklostelek, Sarszeg. 15. Siteri körjegyzőség. Székhelye: Siter. Siter, Sitervölgy. 16. Tatarosi körjegyzőség. Székhelye: Tataros. Cigányfalva, Felsőtótfalu, Orvisel, Szóvárhegy, Tataros.

XII. Székelyhídi járás. A) Nagyközségek. 1. Asszonyvására, 2. Bihardiószeg, 3. Hegyközszentmiklós, 4. Kiskereki, 5. Székelyhid. B) Körjegyzőségek. 6. Érolaszi körjegyzőség. Székhelye: Érolaszi, Érköbölkut, Érolaszi. 7. Kágyai körjegyzőség. Székhelye: Kágya. Csokaly, Kágya. A járáshoz tartoznak még az országnak az 1940. évi augusztus hó 30. napját megelőző időben fennállott területéhez tartozott következő községek: Nagyközségek. Álmosd, Kokad, Nagyléta, ujléta.

Változást jelent az új beosztásban az, hogy Bihar megye területén Cigányfalva községet az élesdi járásból a szalárdi járásba és Szentjobb községet a székelyhídi járásból a szalárdi járásba csatolták

Báró Apor Péter győri püspök felszentelése

Békésgyuláról jelenti kiküldött munkatársunk: Báró Apor Vilmos új győri püspököt, Békésgyula eddigi plébánosát ma délelőtt szentelte püspökké a gyulai római katolikus plébániatemplomban **Serédi Jusztinián, Magyarország bíboros-hercegprímása, Glattfelder Gyula osanádi és Czapik Gyula veszprémi megyéspüspökök** segítségével.

A szentelést megelőzően még szombat délután búcsúztak el szeretett plébánosuktól a gyulai hívek. Mintegy 35 bizottság tisztelettel báró Apor Vilmosnál. Vitéz **Sarkadi-Márki** Barna alispán vezette a római katolikus egyházközség küldöttségét, míg a reformátusokét **Harsányi Pál** esperes. Megjelent ezenkívül a görög katolikus, az evangélikus és a többi egyházak küldöttsége is. Elbúcsúztak plébánosuktól külön az egyes városrészek hívei, az iskolák növendékei, az egyesületek és intézmények képviselői.

gármester üdvözölte a magas vendéget. Kor érkezett meg **Serédi Jusztinián** bíboros-hercegprímás Gyula városa elé. A város határában **Bajcai-Belicay Miklós** főispán és **Varga Gyula** polgármester délután pontosan 5 óra. A fogadtatásra összegyűlt tízezrekre menő tömeg lelkesen ünnepelte a hercegprímást, aki kiszállt gépkocsijából és közvetlen meleg hangon köszöntötte meg ezt a forró fogadtatást, kiemelve azt, hogy a félig végrehajtott revízió miatt Gyula városa még mindig határváros.

A hercegprímás és kísérete a plébániatemplomba vonult, ahol báró Apor Vilmos püspök, valamint **Lindenberger János** apostoli kormányzó fogadta. Rövid ima után a hercegprímás a vármegyeházán előkészített

szállására hajtattott. Este hat órakor fátylasmenet indult a vármegyeházáról a plébánia elé és **Varga Gyula** polgármester átnyújtotta báró Apor Vilmosnak Gyula város díszpolgári oklevelét. Később a katonazenekar szerenádát adott a hercegprímásnak.

Vasárnap délután érkeztek meg a váradi egyházmegye anyaországi, valamint nagyváradi részének képviselői, élükön **Molnár Kálmán** és **Schreffert Béla** püspöki helynökkel. Megérkezett a szentelésre a nagyváradi anyaországi káptalan is csaknem teljes számban.

Hétfőn már a kora reggeli órákban folytatódott a vendégek özönlése. A kultuszminiszter képviseletében **Stolpa** államtitkár érkezett, míg a miniszterium illetékes osztályát **Beresztóci Miklós** államtitkár, a katolikus ügyek referense képviselte. Ott volt özvegy gróf **Széchenyi Antalné**, a templom kegyura, az Apor-család és főúri családok számos tagja. **Gyárfás Elemér** is megjelent a püspökszentelésen.

A szentelés délelőtt 9 órakor kezdődött meg a zsúfolásig megtelt templomban és kevéssel 12 óra előtt ért véget. Az asszisztenciát a nagyváradi szeminárium adta.

A püspökszentelés szertartásának befejezése után a hercegprímás az új püspök és az előkelőségek a vármegyeházára vonultak át, ahol Gyula város községe vendégelte meg őket. Itt a főispán üdvözölte a hercegprímást, míg a hercegprímás az új püspökre ültette poharát. Báró Apor Vilmos a Szentatyára és a Kormányzóra mondott pohárköszöntőt.

Serédi Jusztinián bíboros-hercegprímás kedden délelőtt utazik vissza Esztergomba.

SPORT

Gidófalvy Pál miniszteri biztos Nagyváradon

Sportügyekben tárgyalt a főispánnal és a polgármesterrel

Nagyvárad. Saját tud. Gidófalvy Pál, az MLSz miniszteri biztosja szombati este Nagyváradra érkezett. A miniszteri biztos Kolozsvárra készült, ahol vasárnap tartották meg az MLSz erdélyrészi közgyűlését.

Az állomásról a NAC-Otthonba hajtattott, ahol az egyesület vezetőségével az anyagi viszonyokat és lehetőségeket vitatta meg. Az éjszakát Nagyváradon töltötte és vasárnap reggel folytatta útját Kolozsvárra.

Gidófalvy elutazása előtt megígérte, hogy a közgyűlés után visszajön Váradra és hétfőn délelőtt dr. Hlatky Endre főispán és dr. Soós István pol-

gármestert kereste fel s megbeszélte az elhanyagolt állapotban levő sportpályák és a játékoselhelyezések kérdését.

Reméljük, hogy a miniszteri biztos közbenjárása eredménnyel jár. Eredményesebb lesz, mint azok a sorok, amelyeket ebben a kérdésben eddig leírtunk.

Reméljük belátják a város vezetői, hogy nagyfontosságú közérdekű kérdésről és a város sporthírnevének megőrzéséről van szó.

Legfőbb ideje, hogy segítő kezet nyújtsanak.

Kapunyitás a labdarugásban

Az Újpest pontot adott le a Kispest ellen. A Ferencváros nagy küzdelemmel győzte le az Elektromost

Vasárnap ismét benépesedtek a labdarugópályák. A hosszú téli szünet után megkezdődött az élet, kezdetét vette a tavaszi évad. Rajtolt a Nemzeti Bajnokság első csoportja is. S már az első forduló meghozta a maga meglepetését. A tabella élén álló Fradi csak verejtékes küzdelem után győzte le az Elektromost s biztosította magának továbbra is a vezetést. Az Újpest azonban már elhagyta az egyik pontot. Kispest volt a rabló. A többi találkozón is volt váratlan eredmény.

A forduló részletes eredményei egyébként a következők:

Ferencváros—Elektromos 3:2 (1:1). A latorca-utcai pályán lejátszott mérkőzésen erős és változatos iramu küzdelem alakult ki. Nagy szélben kezdtek a csapatok. Lázár a 10. perc-

ben a zöld-fehéreknek szerzi meg a vezetést, de a 44. percben Rozsály sarokrugásából Lengyel egyenlített. — Szünet után fölénybe kerül a Fradi és a 23. percben Sárosi a 32. percben pedig Gyetvai góljával bebiztosította a győzelmet. A 40. percben Marosi szépit az eredményen.

Újpest—Kispest 4:4 (3:1). Heves küzdelmet vívtak a csapatok. Beke révén a Kispest jut vezetéshez de Szusza (2) és Balogh góljával kétféle vezetést szerez Újpest. A második félidőben Szusza belövi a negyedik újpesti gólt, de ezután visszaesik a csapat. Hatalmas iramot diktál a kispesti támadó és sikerül is a háromgólos hátrányt behoznia. A góllövők: Gyallay (2) és Nemes.

Gamma—Haladás 3:3.
Szolnok—Szeged 3:0.

Egy tucát gólt lőtt a NAC

NAC - Bihari Turul Move 12:0 (4:0)

Nagyvárad. Saját tud. Vasárnap délután játszották le az erzsébetligeti pályán az első komolyabb edző mérkőzést. A zöld-fehérek ellenfele a berettyóújfalui csapat volt, amelyik azonban csak az első 30 percben volt komoly ellenfél, azután összeroppant és egy tucát góllal megterhelve távozott a zöld gyepről.

NAC támadással indul a mérkőzés és Kovács I. rögtön góloz. Mindenki azt hiszi, hogy gólzápork következik, ehelyett a vendégsapat is támadásba lendül. Jól tartják magukat, de az első félóra után kifulladásnak és a mérkőzés további részében a zöld-fehérek lépésben rugják a gólokat. Pedig szünet után Váradi már a vendégsapat hálóját védte, de ő sem akadályozhatta meg a gólzáporkot. — Bodola 3, Sárvári 3, Kovács II. 3 és

Haláti 2 gólt szerzett. A NAC csapatában Bodola és Juhász árult el különösen jó formát. Molnár hátrvéd játéka tetszett, valószínűleg leszerződötték. Naicsa balszélső nem játszhatott, mivel családi ügyben Debrecenbe kellett utaznia.

A Püspökladányi MÁV játszik vasárnap városunkban?

Nagyvárad. Saját tud. A NAC vezetősége már megkezdte a tárgyalásokat, hogy vasárnapra ismét ellenfelet találjon. Szó van a debreceni Elektromosról, de minden valószínűség szerint a Püspökladányi MÁV lesz a zöld-fehérek vendége.

A püspökladányi csapat az NB. második osztályában játszik, jelentékeny játékerőt képvisel, tehát élvezetes mérkőzésre van kilátás.

Bercsely nyerte meg a BEAC versenyt

Budapestről jelentik: A BEAC kardvívó versenyt Bercsely nyerte 7 győzelemmel. 2. Kovács 5 gy. 3. Németh 5 gy. 4. Gerevich. 5. Pestyh. 6. Bay.

Erdélyi pályázatunk eredménye

1941. február 17-ikén Baró KARG GYÖRGYNE elnöklelte aatt összegyűlt „Erdélyért” ruha és ajándékterv pályázatunk bíráló bizottsága hogy a beérkezett pályamunkák felett határozzon. A zsűri tagjai a következők:

Az Iparügyi Minisztérium részéről Benkő Sándor gazdasági főtanácsos és Réczey Miklós okl. építészmérnök.

A Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara részéről Moor Jenő titkár.

A Nagyvárad Kereskedelmi és Iparkamara részéről Iványi Jenő iparművész.

A Kolozsvári Kereskedelmi és Iparkamara részéről Dr. Kiss Béla h. főtitkár.

Az Orsz. Magy. Kir. iparművészeti Főiskola részéről Haranghy Jenő festőművész, tanár.

Az Orsz. Magy. kir. Iparművészeti Társulat részéről Zomboriné Barthus Irén.

A Nőruhakészítők Országos Szövetsége részéről Nagy Béla és a

Magyar Divatcsarnok rt. részéről Ruttkai Antalné és Kozma Gyula.

A zsűri megállapította, hogy a magyar női ruha tervpályázatra beküldött munkák közül a

„19 éves” jellegű volt viszonylag a legjobb. Ez a pályamű sem üti meg azonban azt a mértéket, hogy első díjjal lenne jutalmazható. A bizottság egyhangúlag méltónak találja a pályamunkát a második díjra. Ezek szerint tehát az 500.— pengős II-ik díjat Földes Edit úrhölgy nyerte lakik: Kolozsvár, Garibaldi-u. 24.

„Budvár” jellegű pályamunkát találta ezt követően viszonylag a legjobbnak a zsűri. A 250.— pengős III-ik díjat tehát a munka szerzőjének ítélte oda. Beküldő Bányay Edit, Székelyudvarhely Benedek Elek-u. 2.

A bizottság továbbmenően megállapította, hogy a kirásai feltételeknek megfelelő díjazásra érdemes és méltó abszolút értékű munka a fentiekben kivül nem érkezett be. Ennek dacára a bizottság úgy határozott, hogy a következő pályamunkákat egyenként 100.— pengőért megveszi:

„Loli” jellegű pályamunkát, szerzője Molnár Vilma, VII gimnáziumi tanuló, Salmánémeti, Árpád-u. 32.

„Gyermekkert” jellegű pályamunkát, szerzője Weiss Józsefné, Nagyvárad, Vámház-utca 46.

„Nyuszóka” jellegű pályamunkát, szerzője Dobos Gizella, Nagyvárad, Rimanóczy-utca 12.

„Judit” jellegű pályamunkát, szerzője Hatfaludy Bertalané, Dés, Deák-u. 28.

Az ajándékterv pályázatra vonatkozólag a bizottság megállapította, hogy a pályamunkák között egyetlen egyet sem talált abszolút értékűnek és díjazásra méltónak. A bizottság mindazonáltal megveszi egyenként 10.— pengőért a következő pályamunkákat:

„Jegyláda” jellegű pályamunkát, szerzője Kovács János Kurucz, Körösfő.

„Tulipán” jellegű pályamunkát, szerzője Kállay István és Szóke József, Szatmárnémeti, Wesselényi u. 30.

„Székely furlang” jellegű pályamunkát, szerzője Sovánka István Sepsibükszad, Háromszék vm.

„Királyhágó” jellegű pályamun-

kát szerzője Körössi Sándor, Nagyvárad, Török Ignác-u. 24.

A Magyar Divatcsarnok Igazgatósága ezeketán bejelentette, hogy a kifizetőt 5000.— pengős pályadíjat teljes egészében a bizottság rendelkezésére bocsátja és már előre hozzájárul ahhoz, hogy a fennmaradó összeg valamely erdélyi jótékony célra fordíttassék.

Baró Karg Györgyné elnöknek javaslatára a zsűri a Budapesti Iparművészeti és Képzőművészeti Főiskolában tanuló erdélyi növendékek számára juttatja a fennmaradó 3450.— Ft.

Ezt az összeget a Budapesti tanuló erdélyi művészeti, illetve iparművészeti tanulmányokat folytató növendékek között ösztöndíjképpen fogjuk kiosztani.

A bizottság határozata szerint az ösztöndíjban csakis olyanok részesülhetnek, akik 1. szegénysorsuak, 2. erdélyi származásuak, 3. szülei Erdélyben lakkak, 4. a pályázat gondolatkörebe vágó tanulmányokat folytatnak és 5. általános iskolai előmenetelükben jeles, vagy legalább jó osztályzatot érdemelnek.

A bizottság továbbmenően kiköti, hogy az ösztöndíjban részesülőknek legalább fele, akár iskolai tanulmányaiban, akár autódidaktikus uton a nőruhák tervezésében való tanulmányaikról bizonyosságot tegyenek.

A pályázaton résztvevő többi pályamunkát a jelleg és levelek felbonása után áruházunk a pályázóknak visszaküldi.

Németország ajégkorongütőbajnok

Garmisch-Partenkirchenből jelentik: A jégkorongtorna befejeződött. A döntőbe jutott csapatok lejártszóták utolsó mérkőzéseiket is.

Magyarország 4:2 arányú vereséget szenvedett Svájcától. Az első harmadban a svájciak 2 gólos vezetésre tettek szert. A második harmadban szepítettünk, míg a harmadik harmadban Svájc két gólt ütött a mi egy gólkunkra.

Németország nehéz küzdelem után 2:1-re verte Svédországot.

A torna végeredménye tehát a következő: 1. Németország, 2. Svédország, 3. Svájc, 4. Magyarország.

Az Országos Magyar Lövészszövetség köszönete

Az Országos Magyar Lövész Szövetség ezúton mond hazafias köszönetet azoknak a lövészbajtársaknak, akik a visszacsatolt keleti és erdélyi területen meginduló céllövősportmunka megszervezéséhez és a lövészek sportoktatásához szolgálataikat felajánlani szívesek voltak. A jelentkezőket kivétel nélkül igénybe vesszük és jó szolgálataikra biztosan számítunk.

Az Országos Magyar Lövész Szövetség további jelentkezésre szólítja fel a visszacsatolt keleti és déli területen tartózkodó sportlövőket, mert lövészegyletenként legalább 4 lövészoktatóra van szükség. A jelentkezők pontos címüket és a céllövősportnak azt az ágát (fegyverfajta), amelyben ezidőszent a leggyakorlatabbak az Országos Magyar Lövész Szövetség főtitkárával Verhőzsi Kálmán alezredessel a következő címre: Országos Magyar Lövész Szövetség, Budapest, V., Alkotmány u. 3. szám, levelezőlapon sürgősen közöljék.

Mindenki jelentkezék, aki az ifjúsági céllövősport oktatása körüli megfelelő jártassággal rendelkezik és aki az erdélyi lövésznevelők nevelésében részt kíván venni!

FERENCJÓZSEF
KESERÜVIZ

Farsangi mulatságok

A Mária Kongregáció műsoros délutánja.

A Kereskedelmi Csarnokban vasárnap délután 3 órai kezdettel a Mária Kongregáció rendezte meg műsoros mulatságát. Előbb az *Emese* című társadalmi színmű került bemutatásra, majd a Katalin-telepi műkedvelők a *Gyanu* című színművet játszották el. Utána tánc következett.

Társadalmi esemény volt az NSE bál.

Nagyvárad. Saját tud. Szombat este rendezte meg a Nagyvárad Sport Egylet hagyományos bálját a Kereskedelmi Csarnok összes termeiben.

A mulatság úgy erkölcsileg, mint anyagilag nagyszerűen sikerült. A város és a megye úri társadalmának szinte-java adott egymásnak találgatót. Jelen volt dr. *Cziffra* Kálmán megyei és dr. *Hlatky* Endre városi főispán, dr. *Viléz Nadányi* János alispán, dr. *Soós* István polgármester, dr. *Horváth* György rendőrfőtanácsos vezetésével a megyei, városi tisztviselői kar, a rendőrtisztek, a helyőrség számos tisztje, valamint számos polgári előkelőség.

Pazar estélyi ruhás leányok és aszonyok, szmokingos és frakkos férfiak, díszruhás tisztek és rendőrtisztek költöttek meg a termeket, amikor dr. *Szeghalmi* Sándor, az NSE elnöke néhány szavas beszédben megnyitotta a bált.

A zenekar rázendített a csárdásra és a közönség reggel 5 óráig a legjobb hangulatban táncolt és mulatott.

Az építő és faipari munkások bálja

Nagyvárad. Saját tud. Nagy siker jegyében zajlott le szombaton este a Református Kulturpalota dísztermében a Nagyvárad és vidék Ipartestület építő-, vas-, fém- és faipari szakosztályai által rendezett bál. *Szabó* Károly ipartestületi elnök üdvözölte a megjelent közönséget, majd 16 iparosleány és ifjú csárdással nyitotta meg a mulatságot, amelyhez az öregek is csatlakoztak. A bálon ott láttuk a város és a megye számottevő iparos társadalmát és a közintézmények és hivatalok vezetőit. A tánc a hajnali órákig a legjobb hangulatban tartott.

Frenczel Sándor

tükör és üvegcsiszolda

Tábla-üveg nagy raktár
Képkerepezés
Melegágyrámák és üvegek

Nagyvárad, Szt. János u. 44-48.

Telefon: 19-13

Kiadótulajdonos:
SZENT LÁSZLÓ-NYOMDA RT

Fő- és felelősszerkesztő: **Dr. Paál Árpád**
Felelős kiadó: **Dr. Scheffler Ferenc**
Szent László-nyomda Rt. igazgatója

Iészült a Szent László-nyomda r. t. körforgógépén, Nagyvárad, Szilágyi Dezső-utca 9. szám.

SZÍNHÁZ

Nagy István nagy sikert aratott a budapesti Nemzeti Színházban

Szombaton este vendégszerepelt a budapesti Nemzeti Színházban *Nagy István*, a kolozsvári Nemzeti Színház kiváló művésze, aki az *Elnémult hangok* Simándy Pálját játszotta el nagy sikerrel. A budapesti lapok egytől-egyig megleghangu kritikákban méltatták Nagy István színészi tehetségét. A kormányhoz közelálló *Függetlenség* így írt:

Nagy István, a színház fiatal kolozsvári vendége játssza Simándy Pált. Erőteltjes, rokonszenves, nagyon tehetséges színész, akit örömmel dícsérünk. Játéka kellemes, egyszerű és ezért nagyhatású. Egyes helyeken elszorítja torkunkat, kicsalja könnyűnket. A vádiratnak nagyszerű ügyésze.

Az *Uj Magyarság*-ban *Papp Jenő*, a legszigorubb pesti színikritikusok egyike a következőket írta:

„A vendégszínész kiválósága főleg a bensőséges átélésben nyilvánult meg, van drámai kifejezőkészsége is, érzi már a hatáskeltés módjait és fel is tudja kelteni a szemérmesebben mozduló nagy gerjedelmeket is, csak fejlesse organumát, hogy az zengjen és tudjon úgy uralkodni az idegein, hogy azt ne vegyük észre. Különben jó materiának látszik.”

Igen szép méltatásokat olvastunk a *Nemzeti Ujság*-ban. *Esti Ujság*-ban, *Magyarország*-ban és a többi lapokban is Nagy Istvánról, aki teljesen meghódította a budapesti közönséget.

A színházi iroda közleményei:

— **Csavargó lány kedden este filléres helyárrakkal.** Erdélyi Mihály óriási sikerű operettjének a Csavargólánynak első filléres helyáru esti előadása kedden este háromnegyed 8 órakor lesz Jurik Icával a címszerepben. — Helyárak: 30 fillértől 120 fillérig.

— **Gellérthegyi kaland. Operett, szerdán este.** A színház operett együttese nagyszerű ujdonsággal lép meg Nagyvárad színházjáráó közönségét, szerdán este, amikor is bemutatja *Körössy Zoltánnak*, számos nagyszerű operett szerzőjének legnagyobb, legmúltságosabb és legszebb zenéjű énekes-táncos, színpadi művét, a Gellérthegyi kalandot. M gyarország minden vidéki városának színházában állandó műsorként szerepel a Gellérthegyi kaland. A színház igazgatósága anyagi áldozatot nem kímélve különleges kiállításban, ragyogó új díszletekkel, parádés szereposztásban hozza ki ezt az ujdonságot szerdán este és az eddigi előjellekből ítélve, a siker itt sem fog elmaradni, mert a színház kiváló operett együttese a legnagyobb ambícióval készül erre az ujdonságra. A Gellérthegyi kaland szerdán este A. bérletben, vasárnap délután 4 órakor és vasárnap este, valamint hétfő este B. bérletben lesz a színház műsorán, mindenkor rendes helyárrakkal.

— **Csütörtökön délután 4 órakor** filléres helyárrakkal **Enyém leszel**, operett ujdonság lesz műsoron. Helyárak: 30 fillértől 120 fillérig.

— **Pénteken és szombaton este Judith kapitálál operett.** — A szombat esti előadást teljes egészében közvetít a rádió. A Judith kapitálál operett nagy sikere készítette arra a rádió igazgatóságát hogy a darabot rádió is közvetítse. A nagyvárad előadás közvetítése, tehát szombaton este lesz pontosan háromnegyed 8 órai kezdettel. A péntek és szombat esti előadás filléres helyárrakkal lesz megtartva, hogy mindenkinek alkalma legyen a rádió közvetítést végignézni és egyben a darab előadását, ami a tarsulat egyik legkiválóbb teljesítménye — végigélvezni. A péntek esti előadás a rádió mérnökeinek mikrofonpróbája lesz, amely előadáson az egész budapesti rádió személyzet, mérnökök, spikerek résztvesznek.

Heti műsor:

Kedd este filléres helyárrakkal: **Csavargó lány**, Erdélyi Mihály operettje. Helyárak 30 fillértől 120 fillérig. Szerda este háromnegyed 8 órakor

nagy operett premier: **Gellérthegyi kaland**. *Körössy Zoltán* nagy operett stáger. Teljesen új díszletekkel, fővárosi kiállításban, ragyogó szereposztásban. Szellemes, kacagtató zöveg, fülbemászó muzsika. A. bérletben.

Csütörtökön délután 4 órakor filléres helyárrakkal: **Enyém leszel**.

Csütörtök este háromnegyed 8 órakor: **A Szigligeti Társaság ünnepi estje**. Rendes helyárrakkal.

Péntek este háromnegyed 8 órakor: **Judith kapitálál**. *Iniczky László* és *Ságody József* operettje. Filléres helyárrakkal. A budapesti rádió mérnökeinek mikrofonpróbája. Filléres helyáru előadás. Helyárak: 30 fillértől 120 fillérig.

Szombat este pontosan 7 óra 50 perckor, rádió közvetítés: **Judith kapitálál**. Az egész előadást a budapesti rádió közvetíti.

A mozgóképszínházak műsora

Belvárosi: **Te csak pipálj Ladányi**.
Korona: **Alipang**.
Apolló: **Dankó Pista**.

RÁDIÓ

KEDD, FEBRUÁR 25.
Budapest I.

- 6.40 Ébresztő. Torna.
- 7.00 Hírek. — Közlemények. — Etrend. Hanglemek.
- 10.00 Hírek.
- 10.20 „A Székelyföld gyöngyszemei.” Hunyadi Béláné előadása.
- 10.45 „Divattudósítás.” Feltételezés.
- 11.10 Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
- 12.00 Harangszó. Himnusz. Időjárás-jelentés.
- 12.10 Votisky Emmi zongorázik.
- 12.40 Hírek.
- 12.55 Ritter Irén énekel, zongorakísérettel.
- 13.20 Időjelzés, időjárás- és vízállás-jelentés.
- 13.30 Lakatos Vince és Lakatos Gyula cigányzenekara.
- 14.30 Hírek.
- 14.45 Műsorismertetés.
- 15.00 Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
- 15.20 Hanglemek.
- Közben**
- 15.40 „Mit főzünk?” Háziasszonyok beszélgetnek.
- 16.10 Gyermekekéülán. „A nagyverejű Markos-gyerek.” Arató Béla hangjátéka Tiholdi József dalaival. Vezető Kilián Zoltán.
- 16.45 Időjelzés, időjárás-jelentés, hírek.
- 17.00 Hírek szlovák és ruszin nyelven.
- 17.15 Magyar Revü Táncezenekar. Közben Weygand Tibor énekei.

- 18.15 „Mindnyájunk gondjai.” A közellátási szolgálat közleménye.
- 18.30 Jancsin Ferenc heggedül, zongora. kísérettel.
- 19.00 Hírek magyar, német és román nyelven.
- 19.20 „Boka Rozália lakodalmá.” Spur Endre dr előadása. Közreműködik Bura Sándor cigányzenekara.
- 20.15 „Magyar önismeret.”
- 20.20 „Farsangi laxikon.”
- 21.40 Hírek, időjárás-jelentés.
- 22.00 „All a bál.” Farsangi tánczene.
- 22.40 Tánclmek.
- 23.00 Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.
- 23.25 Közvetítés a Vadászkiirt-szállóból. Pertis Pali cigányzenekara csárdásokat játszik.
- 23.35 A Rádió Szalonzenekara.
- 24.00 Közvetítés a Vadászkiirt-szállóból. Tánclmek.
- 0.10 Tánclmek.
- 0.25 A Rádió Szalonzenekara.
- 0.45 Mecseki Rudolf és Polgár Tibor kétzongorás jazz-számai.
- 0.55 Közvetítés a Vadászkiirt-szállóból.

APRÓHIRDETÉSEK

Szavanként 10 fillér, állást keresőknek 25% kedvezmény

Lakás

Öt szobás hallos összkomfortos lakás azonnal kiadó. Ritoók u. 22. szám. 884

Két szobás lakást keres all nyugdíjas tanár május 1-re. Görbe u. 11. 880

Adás-vétel

Aranyat, ezüstöt, ékszeret magas aron veszek. Haslinger ékszerész. Rákóczi ut 8. 545

Nagykeréki községben 13 kat. hold 707 lól barnahomok két részben is kedvező fizetési feltételek mellett eladó. Ertekezhetni: Váradegyházmegyei Takarékpénztárnál, Debrecen. Svetits palota. 755

Elegáns, magyóroszínű, fe-tett kornbinált szoba, széles rekamióval elad. Megtekinthető hétköznapokon Takacs mázólónál, Gróf Teleki Pál u. 4. 860

Női divat szalonban alkalmas, aranyozott keretben foglalt nagy Consul tükör, egy plüsch garnitúra, két nagy francia gobelin kép, egy íróasztal, ebédülő és hálószoba butorok, konyha butor, jutányosan eladók. Horthy Miklós ut 32. I. emelet 7. ajtó. 879

Használt de jókarban levő butorok, ebédülő, háló, szalon, zongora és háztartási felszerelések eladók. Csáky István utca 23. ajtó 3. 878

Napi 400 hektó szeszgyári moslék egy tételben eladó. Berger szeszgyár bérlete. 882

Különféle

Aranyat, magas aron veszek. órák, ékszeret javítok. Gyenge István ékszerész. Rákóczi u. 19. 753

Vendéglők. Kocsmák. Fűszerüzletek. Csemegüzlet. Kenyérüzlet. Étkeszdék. Fodrászüzletek. Ruhafár. Házak. Eladók. Bérbeadó kedvelékekkel. Tarsitások. Székely Magyar utca 3. 881

Elcsereleendő egy modern új ház. Ballassa tér 12. Romániában 1-6 hasonló értékkel. Érdeklődni Hittler utca 57. háztulajdonosnál. 862

Kabátok, kosztümök és ruhák varrást olcsón készítek. Vörösmarty u. 61. (volt Kórház u.) Iványi. 867

Allást nyec

Napszámókat tengeriszáritóhoz felvesszünk. Jelentkezni reggel 7 órakor a Berger szeszgyárban. 881

Allást keces

Urasági szobainas állást keres éves bizonyítvánnyal, kertimunkához ért vidékre is megy, hasonló állást elvállal. Szöllősi rét 9. utca 35. sz. Haluska András. 877